

KOBYŁKA (14) *sb f*

kobyłka (13), **kobełka** (1) *Calep.*

o *prawdopodobnie jasne (tak w kobyła)*; a *jasne*; *tekst nie oznacza é.*

sg *N* kobyłka (2). ◊ *G* Kobyłki (1). ◊ *A* kobyłkę (1). ◊ *pl N* kobyłki (7). ◊ *G* kobyłek (1). ◊ *A* kobyłki (1). ◊ *I* kobyłkami (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. *Dem. od „kobyła”*; *niekiedy hipokor.*; *equula Calep, Cn (3)* : gdy chłop iedzie w drogę/ Zrzebieę zá nim rže goniąc/ Kobyłkę niebogę *RejFig Dd4*; *Equula – Klaczka, kobełka. Calep 370a.*

Przysłowie: A ták w zaiemći fie ty kobyłki czeńzą [= *znajomi wspierają się wzajemnie*]/ ále przedfię Bogá y cnoty próżno ofszukáć/ y ná Woytá y ná Poborczę wšzytkiego fie ludzie dowiedzą. *RejZwierc 39.*

2. *zool. Locusta viridissima L. (Rost)*; *pasikonik albo Stenobothrus sp., dołczan, owady z rzędu szarańczaków (Saltatoria)*; *może też gatunek chrząszcza żyjącego na drzewach, np. Cantharis sp., omomilek; cantharida, cantharis Mącz; insectum expes quattuor alarum Cn [w sg w funkcji coll. i w pl] (10)* : *Mrowká śrzod látá robiłá/ Zyto do iámy nośiłá: [...] A kobyłki nic niedbály/ Ani fie ocz pracowály: Spiewály lećie po łące BierEz Mv, Mv; Cantharis, vel cantharida, Robák nieyáky/ ná drzewie rośtący/ wšiztek zielony miekce fie po nim yakoby złoto á w nocy fie śwíeći Kobyłkami niektórzi zową Mącz 34a; MWilkHist Gv.*

W połączeniach szeregowych (2): *BielKron 92v*; *Y oddam wam látá ktore ziódlá száráncza/ chrząłzcz/ y kobyłká/ á gášienicá [quos comedit locusta, bruchus, et chasil aliud locustae genus, eruca] BudBib Ioel 2/25.*

W porównaniu (2): *RejZwierc 257*; *obywátele iey [ziemie] (Ią) iáko kobyłki [et habitatores eius sunt ut locustae] (marg) Albo száráncza. (–) BudBib Is 40/22.*

Wyrażenie: »zielone kobyłki« (1): *Albo weźmi zielonych kobyłek/ y rowno ták wiele pšczoł/ špal ie ná popiół SienLek 47v.*

Szeregi: »chrząszcze a kobyłki« (1): *potem špádli chrząłłcze á kobyłki špowietrza ktore wšytki żywioły ich ná ziemi znišłczyli. RejPs 155v. [Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.].*

»szarańcza albo kobyłki« (1): *zdálichmy fie przeciw im iáko Száráncza álbo máłe kobyłki co škaczą po zyemi. RejZwierc 257. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.].*

3. [*Kółko, pętelka; fibulae circulus, fibula (circularis) Cn*: *tunc pallatoribus lopatnikom dant gr. 2 od kowania kobyłek, czo klucze wissa nanich OpisŽup 100; á ták šznur połóż ná tych lałczčkách/ obšzerz wczyniwšzy kobełkę CygMyśl E3v.*]

4. *n-loc Miejscowóść (1)* : *yakom ya nayawschy szyą zamytho vmowyone vyesch (slyacheth) Robothlywą anna (de) <skobyłki> kv ploczkv nawoszye nyeszyednałem lyothrow ZapWar 1527 nr 2534.*

Synonimy: 1. *klaczka, maciorka, świerzopka*; 2. *koniczek, szarańcza, świerczek, świerczyk.*

Cf KOBYŁCZĘ